

ΑΠ' ΤΙΣ «ΑΠΟΜΟΝΑΧΕΣ ΩΡΕΣ»

Α'.

Ἀπόψε τὴ γιορτὴ σου τὴν κάνω μόνος.

Μοῦ μέιναν λίγα χόρτα, σκόρπια, ἀπ' τὴν πνοὴ ἑνὸς βορριά ξαφνικοῦ.

Τάκανα στεφάνι γύρω ἀπ' τὴν εἰκόνα σου κ' ἔβαλα τὴν ψυχὴ μου νὰ γονατίζει εὐλαβητικά καὶ νὰ προσευχηθεῖ στὸ ναὸ τὸ μυστικὸ τῆς ἀγάπης σου.

Ἡ μέρα ἔγερνε πορφυρεῖ, σκορπώντας τὰ στερνὰ ξανθὰ φιλιὰ της στὶς χιονισμένες κορφές, ποὺ τόσες φορές τὶς ἀγναντέψαμε μαζί, ζηλεύοντας τὴν αἰωνιότητά τους καὶ τὴν ἀφροντησιά.

Καὶ τὴ συνεπῆρε ξαφνικά τὴν ψυχὴ μου ὁ καημός, ὁ μεγάλος ἀνθρώπινος καημὸς γιὰ τὴν ἀστοργία τῆς πλάσης ποὺ δὲν ἀκούει τὸν πόνο μας καὶ στὴ θλίψη μας δὲ συμπονάει.

Ἡ σιωπὴ τοῦ κόσμου, τὴν ὥρα ποὺ τ' ἀνθρώπινα στήθια φουσκώνει, οἴφοναξ, ὁ ἀναστενασμός, ἡ ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία τῆς μάννας πλάσης μοῦ γέννησε μέσα μου τὸ πάθος τοῦ ἀδικημένου παιδιοῦ.

Κ' ἐκαταράστηκα τὴν πλάση ποὺ δὲ μᾶς ἔβαλε νὰ ζοῦμε σὰν τὸ χορτάρι, σὰν τὸ δέντρο, σὰν τὸ βουνό, σὰν τὸν κάμπο μὲ τὴν ζωὴ τὴν ἄπαφτη, τὴ ζωὴ ποὺ δὲ φοβάται τὶς χειμωνιὲς καὶ τοὺς βορριάδες καὶ ποὺ οἱ ἀνοιξες ἔρχονται κάθε τόσο νὰ τῆς χαρίσουν τᾶνθια τους καὶ τὰ καλοκαίρια τοὺς καρπούς τους.

Β'.

Ὅσο πλατειὰ εἶν' ἡ θλίψη, τόσο στενὴ εἶν' ἡ χαρὰ μας.

Τὸ μονοπάτι τῆς εὐτυχίας στενόν, στενούτσικο καὶ λίγοι τὸ περνᾶνε πλάϊ πλάϊ, χωρὶς νὰ στοχάζονται ἂν εἶναι ψηλὰ τὰ βουνά, πλατειὲς οἱ θάλασσες, καὶ δίχως ἄκρη ὁ κόσμος.

Ἡ καλύβα ἡ μικρὴ κ' ἡ γωνιά μὲ τὰ λίγα θρόνια κι ὁ χτύπος μιᾶς καρδιάς ποὺ τὴ νοιώθει πλάϊ στὴ δική σου στενεύει τὴν ἀπεραντωσύνη τοῦ μεγάλου κόσμου.

Καὶ τίποτα δὲ λείπει ἐκεῖ ὅπου σμίγουν δυὸ καρδιές.

Μὰ γιατί πλαταίνει τόσο τοῦ κόσμου ἡ θάλασσα καὶ βουλιάζει τῆς ζωῆς τὸ καράβι στὴν ἀπεραντωσύνη της, τὴν ὥρα ποὺ ἡ θλίψη ἔρχεται θαρσυσμένη καὶ μᾶς ἀγκαλιάζει;

Καὶ μέσα στὸ χάος τοῦ σύμπαντος, τὸ λίγο ποὺ μᾶς λείπει, ἡ γω-

νια μὲ τὰ λίγα θράκια κ' ἡ καλύβα ἡ σανιδόστεγη, κάνει τὸν κόσμον ἄδειο.

Γ'.

Ἄνοιξα τὴν ἀσκητικὴ μου φυλακὴ νὰ μπεῖ καὶ νὰ τὴν γιομίσει ἡ εἰσπῆ τῆς νύχτας.

Ὅ,τι δὲ μιᾷ στάζει παρηγοριὰ καὶ κοιμίζει τὶς ἀποθυμιὰς καὶ γλυκοαναπαύει τὶς λύπες.

Τὸ λυχναρί μου σπαρταρᾷ καὶ τρεμοσβύνει, σὰν ἓνας ἀπόμακρος στενὸς καημός, ποὺ στοχάζεται ὅλη του τὴν ἀνημποριὰ καὶ ὅλη του τὴν ταπεινοσύνη.

Ὁ κόσμος εἶν' ἀγέριστος, καὶ ὁ χρόνος καταλύτης καὶ ὁ ἄνθρωπος μιᾶς ὄναρ.

Σύρε, ψυχὴ μου, νὰ κλάψεις στερνὴ φορὰ καὶ νὰ νεκροστεφανώσεις τὰ ὄνειρα καὶ τοὺς πόθους σου.

Οἱ θύμησες ποὺ χτυπᾶν τὴν πόρτα σου, χαροταξιδευμένες εἶναι νυφούλες κ' ἔρχονται ζητώντας τὶς ὁλόστεγες σου τὶς εὐχάς.

Σκύψε καὶ δός τους τὸ στερνὸ φιλὶ γιὰ νὰ μὴ φύγουν παραπονεμένες.

Μάθησε τὰνθια τῆς ἀνοιξῆς σου στὸ νεκρικὸ τους τὸ κρεββάτι νὰ φύγουν μὲ τὴ λαχτάρα τῆς ζωῆς.

Κάποτε νειρευτήκανε τὴ ζήση τοῦ πουλιοῦ τὴν ἀφρόντιστη, τ' ἀλαφροπέταμα τὸ πουπουλένιο, τὴ γληγοράδα τῆς ἀχτίδας ποὺ ἔρχεται καὶ μᾶς φαιδρύνει καὶ σβύνει.

Κ' ἐστὶ στοχάστηκες νὰ τὴν κρατήσεις, νὰ δώσεις σάρκα στὴν αὐλοσύνη τους, νὰν τὶς χύσεις στὸ καλοῦπι τοῦ στέριου καὶ τοῦ χεροπιαστοῦ.

Ἐχασες πὼς δὲ θὰ τὶς εἶναι βολετὸ νὰ σηκώσουν τὸ βάρος τῆς ἐγκόσμιας ὑπορξῆς, αὖς οἱ ἄχνοι δὲ θὰ γίνουν ποτὲς κρούσταλλα, ὅσο καὶ ἂν εἶναι λαμπερὸ ἀπὸ φῶς καὶ ἀπὸ χρώματα τ' ἀνέβασμά τους.

Ὅ,τι ἔρχεται καὶ μᾶς χαϊδεύει σὰ χνοῦδι φτερῶν πεταλουνδένιων, δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθεῖ στὴ ζωὴ τὴν ὕλική καὶ νὰ πιαστεῖ δὲ μπορεῖ, ὅπως δὲν πιάνεται ἡ χρυσαχτίδα, τὸ λιβανωτὸ τοῦ σπερνουῦ, ὁ ἀφρὸς ποὺ γεννᾷ τὸ κύμα, τὸ ἄρωμα τοῦ λουλουδιοῦ καὶ τοῦ πουλιοῦ ἢ ἀνάσα.

Δ'.

Ἐμένει ἡ ἀγάπη μου ἥρθε, σὰν τὸ πέταμα τοῦ περιστερικοῦ μιᾶς ἡλικιᾶς ἀχτίδας δοξαριᾶ, σὰν ἄρωμα κρίνου.

Ὁ πλατὺς κόσμος τοῦ ὄνειρου, στένεψε μιὰ ὁμορφη βραδιά καὶ χῶρεσε στὰ μάτια μιᾶς παρθένας.

Καὶ δὲ σάλεψε τὴ γαλήνη τῆς ἀσκητικῆς μου τῆς ζωῆς, γιατί μπῆκε στὸ κελλί μου ἀλαφροπατοῦσα κι ἀπαλοάγγιξε τὸ σκυφτό μου τὸ μέτωπο σὰ ξαφνέριο χάδι.

Καὶ σὰν ἀποσπερνὸς εὐλογητὸς στὸ Μεγάλο Κύριο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ὑψώθηκε τὸ τραγούδι τοῦ πόνου τῆς ἀγάπης μου.

Τὴν κρινένια λευκότη τῆς ψυχῆς τὴν εἶχα κλείσει σὲ μαῦρο καλογε-
ρικό ράσο, καὶ δὲν τὸ πόθησα ποτὲς τὸ πορφυρὸ ντύμα τῆς ἐγκόσμιας
γιορτῆς, γιατί τὸ πανηγύρι τοῦ κόσμου μ' ἐσκίαζε πάντα.

Κ' ἡ ἀγάπη μου φάνηκε σὰν τρικυμία τραγῆ, κ' εἶπα, Κύριε, ἄς
μὴ σπάσει ἀπ' τὴ μανία τοῦ βορριᾶ τοῦτου ἡ εὐκολοζύντρεφτη βαρκοῦλα
τῆς ψυχῆς, ὅπου τῆς ἔχεις χαρίσει μιὰ σπίδα μικρῇ, μικρούλικη ἀπ' τὸ
καμίνι τῆς αἰωνίας σου φλόγας.

Στὸ ὑποπόδιο τοῦ θυσιαστηρίου σου τὴν ὁδήγησα γιὰ θυσία τὴν
ὑπαρξὴ αὐτῇ, ποὺ δὲν τῆς χάρισε τὴ δύναμη τὴ μεγάλη νὰ παλεύει
ἐνάντια στὸ θάνατο.

Εἶπα: ἄς τῆς λείψουν οἱ τρανοὶ πόνοι. Τὰ μεγάλα τὰ ταξίδια, στὰ
πέλαγα τοῦ κόσμου ἄς μὴν τὰ ποθήσει ποτὲς κι ἄς πλέει ἀγάλια ἀγάλια
στὰ λιμάνια τ' ἀπάνεμα ὅπου δὲ φτάνουν οἱ τρανὲς οἱ φουρτούνες.

Κ' ὥστόσο ἐσὺ, Κύριε, — ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, — θέλησες
νὰ τῆς σκορπίσεις τὴ μικρὴ τῆς δύναμη στὴν πάλῃ τῶν μεγάλων στοι-
χείων.

Δὲν εἴμ' ἐγὼ ὁ ἀχάριστος ποὺ θ' ἀρνηθῶ τὸ νέο σου δῶρο, τὸ πιὸ
μεγάλο.

Γιὰ τοῦτο τὴ δέχουμαι τὴ φουρτούνα κι ἀπλώνω τὸ πανί μου γιὰ
τὰ μακριὰ τὰ πέλαγα.

Ἄς εἶναι ἡ τρικυμία ποὺ μοὺ στέλνεις τόσο δυνατὴ ὅσο εἶναι δυ-
νατὸ τὸ θέλημά σου, κι ὅσο εἶναι σοφὸς ὁ προσδιορισμός σου.

Γιατὶ νοιώθω, Κύριε, πὼς ἡ γαλήνη δὲ θάχε ἔννοια, ἂν δὲν τὴν
ἐτράνταξεν ἡ τρικυμία σου, νοιώθω πὼς κάθε σάλεμα ἔχει δική του
μουσικὴ καὶ δικό του τραγούδι, κι ὅσο βαθύτερος εἶν' ὁ καημὸς τόσο
γλυκύτερος κι ὁ ἀντίλαλός του εἶναι, κι ὅσο μεγάλος ὁ πόνος, τόσο μου-
σικώτερος γίνεται ὁ στεναγμὸς τῆς ψυχῆς.

Γιατὶ νοιώθω πὼς ἡ μουσικὴ τοῦ Πόνου εἶν' ἡ βαθύτερη μουσικὴ
τῆς Ζωῆς.

Ε'.

Σὲ κρυνοστόλιστο ἄρμα ἔξεψα τὶς θύμῃσες, ξαπολύνοντας τὶς χνουδοπατοῦσες ὥρες γιὰ τὸ ταξίδι.

Ἀναζητοῦσα νὰ ξανάβρω καὶ νὰ ξαναπιάσω τὴν εἰκόνα σου ἀκέρια, τόσο ὁμορφὴ ὅσο εἶσαι κι ὅσο τὴν κάνει ὁ πόνος μου.

Κι ἂν τὴν κράτησα ὅλην τὴν πίκρα τοῦ χωρισμοῦ θέλησα νὰ τὴ γλυκάνω τὴ θλίψη μου, ξαναπλάθοντας τὸ εἶδωλό σου στὴ φαντασία μου, ξαναφέροντας στὴ στόχασή μου ὅλες τὶς γλυκειὰς ὥρες, ποὺ πέρασ' ἡ ψυχὴ μου σὶδὼν ἥσκιό τῆς χαῖδοσκοροπούσας σου ὑπαρξῆς.

Κ' ἐνοιῶσα πόσο εἶναι θαμπὸ καὶ πόσο ἄστατο ὅ,τι πλάθει ἡ φαντασία, κι ὅ,τι στοχαζεῖται ὁ νοῦς. Κ' ἐνοιῶσα τὸ γοργοπάτημα τοῦ ἥσκιου καὶ τὴ ματαιότητά τοῦ οὐδαίμου καὶ τὴν πλάνη τοῦ ἐράματος. Κ' ἐνοιῶσα τὴν ἀξία τοῦ πραγματικοῦ ποὺ ἡ λιγοςύνῃ του μπορεῖ νὰ καταφρονεῖ τὴν αἰωνιότητα.

Κι εὐλόγησα, τὴ γωνίτσα ποὺ κρατεῖ τὴν ἀκριβή σου ὑπαρξῆ, καὶ τὸ δρομάκι ποὺ διαβαίνει καὶ τὸ πετράδι ποὺ τὸ χαϊδεύει περνώντας τὸ πόδι σου, κι ὅ,τι ἀγγίζουμε τὰ χέρια σου κι ὅ,τι πλανεύουμε τὰ μάτια σου τὴν ὥρα τούτη. Κι εὐλόγησα τὸν κόσμον ποὺ παίρνει νόημα καὶ οὐσία γιατί σὲ κλείνει μέσα του καὶ τὴ ζωὴ ποὺ τὴ μεσιτώνει ἡ παρουσία σου ἀπὸ ἀξία κι ἀπὸ σκοπὸ.

Κ' εἶπα: Ὑπάρχουν τάχα σύνορα στὴν πλάση, καὶ τί μπορεῖ νὰ χωρίζει τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ τὴν ὥρα ποὺ τὰ μάτια τῆς ἀγάπης μου χαϊδεύουν τὸν κόσμον τοῦ Κυρίου;

ΣΤ'.

Τὶ μικρὸς κι ἄπρεπος ὁ πόθος νὰ πιάσεις μιὰν εἰκόνα, τὴν ὥρα ποὺ ἡ ἀγάπη πλαταίνει σὰν τὴ θάλασσα κι ἀπλώνεται πέρα ἀπ' τὰ σύνορα τὰ στενὰ τῆς γῆς κι ἀγκαλιάζει τὸ Σύμπαν.

Ἐνας κόσμος ἄπειρος καὶ πεντάμορφος γεννήθηκε κι ἄνθισε μέσα μου κ' ἐγινε ἡ ὑπαρξὴ μου κάτι πιὸ πλατὺ ἀπ' τὴν αἰωνιότητα.

Ἔσμιξαν οἱ καιροὶ οἱ περασμένοι κ' οἱ ἐρχόμενοι στὸ εἶναι μου κ' οἱ χρόνοι κ' οἱ τόποι ἀπλώσαν τὶς ὁμορφιές τους ἔμπρός μου, χαίρετάς μου τὴν Ἀνατολὴ ἐνὸς καινούργιου Πόνου.

Μιὰ στάλα δάκρυ μόλις κύλησε ἀπ' τὰ μάτια καὶ περιχύθηκε ἀπ' τὴ λάμψη μιᾶς ἀχτίδας, ἀντικαθρέφτισε τὴν ἀπεραντοσύνη.

Κι ἀγνάντεψα τὴν πάλῃ στὸν ἀγῶνα τοῦ μεγάλου κόσμου, κ' εἶδα

τὴ ζωὴ νὰ νικᾷ τὸ θάνατο, κ' εἶδα τὴν ὑπαρξὴ νὰ γιομίζει τὴν ἀνυπαρξία.

Εἶδα τῆς ἀνάγκης τὸ σκυλὶ, τὸ δύστροπο, νὰ σκύβει καὶ νὰ φιλεῖ τὴ φτέρνα τ' ἀνθρώπου, εἶδα τῆς ἀμφιβολίας τὸ φεῖδι νερκωμένο νὰ κουλουριάζεται στὰ πόδια του, εἶδα τὴ Μοῖρα τὴν παντοκράτορισα νὰ σπάζει πετώντας το στὴν ἄβυσσο τὸ σκῆπτρο τῆς.

Εἶδα μαγεμένα ὅλα τὰ θεριά, καὶ δεμένα ὅλα τὰ τελώνια καὶ νικῇ τὴ τὸν ἀνθρώπο στοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων.

ΣΤ. ΚΑΝΟΝΙΑΔΗΣ

ΣΤΟΧΑΣΟΥ

Ἔχεις νιάτα καὶ δομὴ,
φτερωμένο κορμί,
μὰ δὲν τρῶνε δαρμοὶ
 λυτρωμοῖ, τὴν καρδιά σου...
Τὴν ἐλπίδα ἂν κερνᾷς,
ξένος πάντα περνᾷς
καὶ τυφλὸς τριγυρνᾷς,
 μὲς στὴν ἀκαρπῆ ἀντρεία σου.

Ὡ ποὺ ἀφώτιστος πᾶς!
Ἄν γκρεμνᾷς, δὲ χτυπᾷς,
μὰ ὀλοένα σιωπᾷς
 σ' ὅ,τι σάπιο μπροστά σου.
Στὴν ἀπέραντη γῇ
δὲ ζητᾷς τὴν πηγὴ
ποὺ ἀναβρύζει ἡ κραυγὴ
 τῶν ἀνθρώπων. «Στοχόσου!»

Ἄ! ποιά ψεύτρ' ἀρετὴ
στὰ παλιὰ σὲ κρατεῖ
καὶ νὰ πνίξῃ ζητεῖ
 ὅ,τι ἀγνὸ ἔχεις βαθιά σου;
Ποιῶ θολούρα θωριά
σὲ τυλίγει βαριά,
τὴν πλατιά λευτεριά
 νὰ μὴ φτάνῃ ἡ ματιά σου;